

HASZDUFÖLD

1923. év április 11.

SZER A

Debrecen, V. evf. (81 sz.)

ELŐFIZETESI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 400 K.
EGYES SZÁM ÁRA 20 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVAR-V-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A tisztviselők fizetésrendezéséhez

A tisztviselői fizetéseknek apránként való toldozgatása nemcsak hogy nem javít az immár türehtelenül nehéz tisztviselői helyzeten, de még nem is tart lépést az egyre fokozódó dragulással. S még ezek a javulást nem jelentő változtatások is a tisztviselőségnek folyton megújuló küzdelmébe kerülnek s a társadalomban teljesen indokolatlan ellenszenvet váltanak ki. A közfelfogásban ma valósággal úgy szerepel a dolog, hogy a tisztviselőség létezése szükséges rossz, „eltartása” csak egy kegyeletes tény, s e fölfogás megújíthatóságával lépten nyomon találkoznak, olykor még a nemzetgyűlésen is. A milliók, sőt milliárdok élvezői szemük elől tévesztik, hogy organizált tisztviselői munka nélkül nincs állam és nincs vagyon s hogy azt a munkát, mely épen a vagyon létezését és élvezését lehetővé teszi: e vagyon egy részének feldolgozásával megszerezni nem kegy, amelyért köszönet vagy dicséret jár, hanem kötelesség, melynek okosan való teljesítését a legridegebb kalmár-szempontra is diktálja, mert alóla a maihoz hasonló módon kihuzódni csak ideig-óráig lehetséges s akkor sem későbbi keres visszahatás nélkül.

Jól tudjuk, hogy Magyarország a háború alatt és főleg a háború után következő szomorú események folytán óriási értékeket vesztett; nem is huzódunk az elől, hogy a nemzetünket ért súlyos csapásból mindenkinek egyformán ki kell venni a maga részét. De épen azt az egyformaságot óhajtanánk megvalósítva látni s nem látjuk indokoltnak, hogy mitör lassankint már mindenki megtalálja az elhelyezkedést a megváltozott viszonyok között, a tisztviselőnek kell még mindig fuldokolva küzdeni a nyomorúság elborítással fenyegető hullámaival. Szó nélkül belegyugodnánk, hogy békebeli jólétünknek most csak a felét vagy harmadát élvezhessük, de nem nézhetjük önmagunkat és családunkat sorvasztó öngyilkos lemondással, hogy mi csak a tízedrészét kapjuk meg annak, amire munkánkat az állam normalis időkben értékelte, holott számosan mások, sőt egész társadalmi rétegek hazánk sorsának szomorú változása folytán még kedvezőbb helyzetben és nagyobb jólétben élnek, mint a háború előtti időben.

Ezért hangoztatni kívánjuk és megvalósítva óhajtuk látni azt az elvet, mely úgy magasabb erkölcsi szempontból, mint a legridegebb anyagi előrelépés jözan szempontjából egyenlő helyes, hogy abban a veszteségesben, amelyet a hazánkra sújtó nagy katasztrófa okozott, minden társadalmi osztály egyenlő arányban osztozzék. S a tisztviselői nyomor megszüntetésére a most kedvezőbb viszonyok között élő egyének és társadalmi rétegek a maguk nagyobb jólétéből mindaddig a határig engedjenek, amíg megtörténik az a kiegyenlítő lépés, hogy a tisztviselők és közalkalmazottak anyagi helyzete olyan arányban fog állani a háború előtti helyzetéhez, amilyenben egyéb társadalmi osztályok így kialakuló helyzete lesz a jólét azon fokához, mellyel a háború előtt rendelkeztek.

Nyíltan rá kell itt mutatnunk a módra, amellyel ezt elérhetőnek tartjuk s ez a mód nem egyéb, mint a jólétet élvezők adójának legmagasabb fokig való fölemelése. Ha pl. valakinek ma 6 millió korona évi jövedelme van, attól akár 3 milliót, vagyis 50% ot is joggal megkövetelhet az állam adó gyanánt, mert az a 3-4 tagu családdal bíró tisztviselő, akinek békebeli fizetését a mai koronaérték mellett 6 millióra értékelhetnénk, a valóságban minden természetbeni járulék beszámításával legfeljebb 600.000 K t kap, tehát 5.400.000 K t vonnak el a köteles illetményéből s így 90%-os adót fizet.

A legelső lépés, amit e téren tenni kellene, a közalkalmazottak javadalmazásának a koronaérték ingadozásaitól való függetlenítése, ami csak úgy történhetik, ha a fizetés aranyvalutában folyósítják. A második lépés pedig az így folyósítandó fizetéseknek olyan nivón való megállapítása, amelyet legalább is a mai viszonyokhoz mérten kielégítőnek lehet nevezni. E kettős szemponttól vezérelve követelnünk kellene, hogy beszüntetve a természetbeni ellátások költséges, sokszor felhányt és ugysem kielégítő rendszerét: minden közalkalmazotti alkalmazott részére egyelőre legalább az öt jelenteg megillető békebeli fizetés egyharmada folyósítsassék fizetés gyanánt, aranyértékben kifejezve s később ez illetmények lépésről lépésre fejlesztve, a viszonyok javulásával mielőbb a teljes békebeli fizetésig fokoztassanak.

Mivel pedig a kérdés ily beállítása idegenszerű első pillanatra talán maguk előtt a tisztviselők előtt is, s mindenesetre idegenszerű, sőt ellenszenves a nagyközönség s főleg annak anyagilag erősebben érintett része előtt: ezért az összes tisztviselőszervezeteknek minden módon arra kell törekedni, hogy a probléma ily módon való megoldhatóságát, sőt megoldandóságát a köztudatba belevigyék s így ezen, eleinte idegenül hangzó gondolatot a megvalósításra mielőbb megérieljék.

Egy köztisztviselő.

Loucheur tárgyalásai egységes frontot akarnak kovácsolni Németország ellen

Kísérletek az angol-francia ellentét áthidalására — Uj nemzetgyűlést hívnak össze Angorában — Párisban a magyar jóvátételt tárgyalják

A Ruhr-vidék megszállása és a német jóvátételi kérdések ügyében a helyzet ugylátszik, fordulóponthoz érkezett. Loucheur londoni tárgyalása után nagy várakozással tekintenek a párisi tárgyalások elé, amely valószínűleg döntésre viszi az ügyet.

Loucheur kijelentette, hogy rövidesen hivatalos megbízatással szándékozik visszatérni Londonba és ezzel a kijelentésével előbe vágott azoknak a félhivatalos közleményeknek, amelyet napvilágot láttak és főfokozni igyekeztek Loucheur tárgyalásainak jelentőségét. Kétségtelen, hogy ezek a tárgyalások, amelyeknek feladata a jelenlegi tarthatlan helyzet megszüntetése, korántsem Németország helyzetén akarnak könnyíteni, hanem

Egyelőre még tagadják a Németországgal való tárgyalások megkezdését,

sőt a négy szövetséges hatalomnak Párisban tervezett értekezletét, amelyen Loucheur tárgyalásairól beszámol és amelynek megatartása még e héten esedékes volna, egyáltalán nem erősítik meg. Angol részről lord Robert Cecil kanadai utjakor hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a Ruhr-vidéki kérdést a népszövetség elé terjesszék.

A német ellenállás a Ruhr-vidé-

test aranyvalutában folyósítják. A második lépés pedig az így folyósítandó fizetéseknek olyan nivón való megállapítása, amelyet legalább is a mai viszonyokhoz mérten kielégítőnek lehet nevezni. E kettős szemponttól vezérelve követelnünk kellene, hogy beszüntetve a természetbeni ellátások költséges, sokszor felhányt és ugysem kielégítő rendszerét: minden közalkalmazotti alkalmazott részére egyelőre legalább az öt jelenteg megillető békebeli fizetés egyharmada folyósítsassék fizetés gyanánt, aranyértékben kifejezve s később ez illetmények lépésről lépésre fejlesztve, a viszonyok javulásával mielőbb a teljes békebeli fizetésig fokoztassanak.

Mivel pedig a kérdés ily beállítása idegenszerű első pillanatra talán maguk előtt a tisztviselők előtt is, s mindenesetre idegenszerű, sőt ellenszenves a nagyközönség s főleg annak anyagilag erősebben érintett része előtt: ezért az összes tisztviselőszervezeteknek minden módon arra kell törekedni, hogy a probléma ily módon való megoldhatóságát, sőt megoldandóságát a köztudatba belevigyék s így ezen, eleinte idegenül hangzó gondolatot a megvalósításra mielőbb megérieljék.

Egy köztisztviselő.

főcéljuk a jóvátételi követelések behajtásának biztosítása.

Ebből a célból a közvetítési javaslatok nem a német és francia álláspont egymáshoz közelebb hozását célozzák, hanem egyelőre csak arra szorítkoznak, hogy újra egységes frontot hozzanak létre a szövetségesek között Németország ellen. Azokat a mélyreható különbségeket és érdekelleteteket, amelyek az angol álláspontot egymástól elválasztják és amelyek az utolsó félév alatt állandóan fokozódtak, most iparkodnak kiegyenlíteni olyképen, hogy költségeiket Németországgal megfizetessék.

ken egyáltalán nem csökkent, mint ahogy azt a francia lapok feltűntetni szeretnék. Legújában

a hajózási aknákkal iparkodnak megakadályozni.

Ezeknek a titokban lerakott aknáknak felrobbanása nagy pánikot keltett. A német birodalmi elnök felhívással fordult a megszállott terület vasutasaihoz és kifejezést adott

a német nemzet részvételének és büszkeségének a német vasutasok magatartása felett. Hozzáértartozik még a Ruhr-vidék mai eseményeinek krónikájához az a berlini hír is, hogy a rendőrség Berlinből az egyik francia laptudósítót kiutasította.

Kerülő uton érkezett hozzánk a hír, hogy a Rajna-menti önálló köztársaság eszméjét propagáló Torden Párisba érkezett, ott azonban a francia körök lekiicsinylőleg fogadták, mert működésének hatását hanfításaira nézve jelentéktelennek tartják. Párisban az utóbbi napokban

a magyar jóvátétel kérdését tárgyalta a jóvátételi bizottság,

amelyen a kisantant részéről egy román megbízott vett részt. A tárgyalás folyamán az angol megbízott Magyarországnak pártját fogta és az oltár károk címén öt milliárd aranykorona levonását indítványozta. A bizottság a döntést a legközelebbi ülésre halasztotta.

Angorában ugylátszik, uj nemzetgyűlést szándékoznak összehívni, amely a lausannei konferencia határozatait fogják jóváhagyni. Mivel híreink szerint az uj nemzetgyűlésen Kemal pasa új pártjával, sbeppárttal kíván megjelenni, valószínűnek látszik hogy a régi nemzetgyűlés makacs ellenállását szeretné elkerülni. Mivel pedig a néppártot a béke pártjának nevezik, ebből az következik, hogy a régi parlament tulajdon háborus párti volt. Angorában most a háború és béke, a merev elutasítás és a diplomáciai engedékenységek eszméi küzdenek és egyáltalán még távolról sem lehet következtetéseket vonni le arról, hogy milyen nézet győzedelmeskedik a közel jövőben.

A cseh politikai hatóságok

Reichenberg város tanácsát felelősségre vonták és jogfosztással sújtották azért, mert a városi tanács, mint elsőfokú politikai hatóság hivatalos levelezésében és érintkezésében, ügykezelésében és a felsőbb hatóságokkal való viszonyában kizárólagosan csak a német nyelvet használta.

A csehországi nagy német ipari város tanácsa bizonyára sok követelőre fog találni.

Az orosz vörös pokolból különböző hírek érkeznek, amelyek egyértelműleg zavargásokat jelentenek. Moszkvában állítólag elfojtottak ezeket a zavargásokat. Szentpétervárott az év első két hónapjában 212 embert végeztek ki. Ez a nagy szám valószínűleg szintén zavargások elfojtását jelenti. Ezek a zavargások összefüggenek a bolsevikieknek a keresztényiség ellen indított üldözésével.

A jövő héten kezdik meg Pichon patriarcha perének főtárgyalását, akit a kivégzett Budkievicz prelátnak sorsa fenyeget. Az, hogy vajjon el tudja-e kerülni Budkievicz orsát, még a jövő kérdése.

NAPI ATROCITÁSOK

Krausz Náthán ismét akcióba lépett. Mint a bécsi magyar újság vasárnapi száma jelenti, változatos és bő tartalommal újból megjelent az *Ember*. Hisszük, hogy Jászi Oszkár lapja ez egyszer igazat mond. *Göndör-Krausz Náthán* többmillió sikkasztása, mely még az emigránsok körében is némi izgalmat keltett, szerencsére már teljesen elsimult és *Greiner Andor*, a kabaré-zsidó is kiszabadult a bécsi elmeklinikáról. „Minő szép duett! Egy örjögő örült és egy visszaeső büntettes felmelegítik a maradék szovjet gerstlit. Sajnos, a proletárcsemegét ők is kénytelenek voltak felemelni 5000 osztrák koronára, ami azonban csak 3 szokol, 5 dinár vagy legrosszabb esetben 7 leu. A befolyó jövedelem jótékony célra megy, az emigrációban szenvedő fajtestvérek felsegítésére. Reméljük, hogy nem sokára elérkezik az az idő is, amikor már nem szorulnak saját magukra és mi is felsegíthetjük őket. Mennél magasabbra, annál nagyobb buzgalommal.

Megjelent a módosított lakásrendelet

Budapest, április 10. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a módosított lakásrendeletet, amely többek között a következőket tartalmazza: A háztulajdonosnak jogában áll a lakás bérét az 1916 évi bérek májusban harmincszorosára, augusztusban 40, novemberben 50 szorosára emelni. Az emelést a rendelet megjelenésétől számított nyolc napon belül kell tudomására hozni a bérlőnek, aki 16 napon belül terjesztheti elő kifogásait.

A felmondás

A rendelet leszögezi, hogy indok nélkül csak akkor van felmondásnak helye, ha elegendő lakás áll rendelkezésre. Erről annak idején külön intézkednek.

Felmondhat a tulajdonos a főbérlőnek, ha a lakásra saját magának fel, vagy lemenő rokonának, testvéreinek van szüksége. De így is csak akkor, ha más kielégítő lakást ad a felmondott lakás helyébe.

Felmondás esetén felebezésnek van helye és a bíróság állapítja meg azt is, hogy a felmondott lakás helyett adott lakás kielégítő-e. A felmondás határideje a lakásbér 1919 november 1 én kétezer koronán ha alól volt, egy negyedév, ha túlhaladta félév. A költözködés díját a háztulajdonos viseli.

Az albérletekre

megszünteti a rendelet a lakáshivatali hatáskörét. A bérosszeget aként szabályozza, hogy az albérletbe adott lakásért az egész lakás bérének kérdéses lakásrésze eső bére fizetendő. Ha a lakás butorozott, ennek az alapbérek kétszerese számítandó. Bizonyos esetben az alapbérekhez 20-50 százalék számítandó.

Felmondani az albérletet akkor lehet, ha erre a főbérlőnek szüksége van. A felmondási idő egy hónap. Ha az albérlet nem fizet, felmondási idő 15 nap. A rendelet után kiadott albérletek három hónapra indok nélkül felmondhatók.

Az üzletek bérét

1917 novemberben fizetett bér 50 szorosára lehet emelni májusban, augusztusban 100 szoros és novemberben 150 szorosára.

Hajduvármegye régi székházát eladta Hajduböszörménynek

31 százalékos pótdadó a deficit pótlására A vármegye közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt fél 10 órai kezdettel tartotta rendkívüli közgyűlését dr. Hadháry Zsigmond főispán elnöklésével igen gyenge érdeklődés mellett.

Tudomásul vette a közgyűlés Daruváry Géza igazságügyminiszter leiratát, amelyben a külügyminiszterium vezetésével való megbízatását adja tudtul. A közgyűlés feliratban üdvözli az igazságügyminisztert.

Dr. Nábráczky Béla főjegyző bejelentette, hogy a vármegye 1922. évi pótköltségvetése 2,960 000 koronára, a költségvetés pedig ezzel együtt 5,034 000 korona deficittel zárult. Így szükségessé válik, hogy a 16 millió koronás állami adóalap után 31 százalékos pótdadót vessen ki a közgyűlés. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Hajduböszörmény megvásárolja a régi székházát

Az iskolán kívüli népnevelési bizottság szervezeti szabályrendeletének tudomásul vétele után javasolta az alispán, hogy a Hajduböszörményben levő s a vármegye tulajdonát tevő hajdukertvárosi székházat 10 millió koronáért adja el a vármegye Hajduböszörmény városának. A székház renoválása igen nagy összegeket emészt fel minden évben s már két évvel ezelőtt elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy a kincstárral szemben fennálló

viszony rendezése után eladja régi székházát.

A javaslat elfogadására előző főispán javaslatára elnöklés rendelt el, melynek eredményeképpen kimondta, hogy a javaslatot a törvényhatósági bizottság egyhangulag elfogadta és a miniszteri jóváhagyás után a székházat azonnal átadják Hajduböszörmény városának.

Az elhunyt főispán temetésének költségei

Hasonlóképpen elfogadta a közgyűlés néhai Miskolc Lajos főispán temetési költségeinek viselésére vonatkozó alispáni javaslatot. A főispán elhunyt után ugyanis a három törvényhatóság, melyeknek főispánja volt, abban egyezett meg, hogy Miskolc Lajost halottjüknak tekintik és gondoskodnak temetéséről. A temetés költségei 627 ezer koronát tesznek ki, melyből a vármegye eső részt a közgyűlés megszavazta és kiutalta.

A vármegyei alapok és gyámpénztár gyümölcsösztetése

Több felszólalás után elfogadta a közgyűlés az állandó választmány határozatát, amely szerint a vármegyei alapok és gyámpénztár pénzkészletének egy részét a vármegye különböző takarékpénztári hitel-szövetkezeteinél helyezik el 8 százalékos utólagos kamatozás mellett. Ezután minden különösebb vita nélkül tárgyalták le a 200 pontos tárgysorozat kisebb ügyeit, mint a városok és községek zárszámadásait és költségvetéseit.

A mezőgazdasági munkabérek szabályozása

Szünettel ünneplik meg április 11-ét — Csöndes nap a nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlés mai ülését Szittovszky Béla elnök háromnegyed 12 óra után nyitotta meg. Jelenti, hogy áttérnek a napirend szerint a

mezőgazdasági munkabérek szabályozásáról

szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot Szabó Sándor előadó ismerteti.

A munkabéreket mielőbb szabályozni kell. Az állam kötelessége, hogy segítsen a munkások helyzetén. Ezután szakaszonként ismerteti a javaslatot. Abban a gondolatban, hogy a munkásvédelem terén egy lépést előbbre megyünk, a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Az általános tárgyalásnál az első felszólaló Cserty József.

A mezőgazdasági munkásoknak nehéz helyzetét tárja fel. A mezőgazdasági munkások nincsenek szervezve.

Dénes István: Félnek a szervezkedéstől!

Holdsz Möríc: Szervezkedés kelene? Be a vörösbé?

Cserty: Ezután a mezőgazdasági munkásoknak a békebeli munkabéreit hasonlítja össze a jelenlegi munkabérekkel. A javaslatot nem fogadja el.

Dénes István a javaslattal nincsen megelégedve.

Csontos Imre: Most csinálja a miniszter a szegény emberek sorsát. Itt meg folyton támadják.

Dénes István: Igen csinálja, de rosszul.

Csontos Imre: Persze, ha ti zavartok.

Dénes István: Bírálja a földmunkások helyzetét. Azt mondja, hogy a nagybirtokosok tönkre teszik az országot.

Urbanics Kálmán a padokat veri és úgy kiabálja: Nem a nagybirtokosok, hanem

maguk teszik tönkre!

Barla-Szabó József: A siberék.

Dénes: A magyar földmunkások ma itt a leggazdagabb termelő országban a legnagyobb nyomorban szenvednek. Itt ahol jóformán Félmagyarország háromszor család kézában van, ki kell vinni a magyar gyermekeket külföldre, hogy egy kis erőt gyűjtsenek maguknak.

Csontos Imre: Micsoda demagogia. Dénes István: Vállalja a demagog szerepét.

Proper Sándor: Ki csinálja a 20 ezer koronás buza árat? Arról beszéljen.

Csontos Imre magából kikelve felugrik és így kiált fel:

A zsidók, a zsidók!

Felkiáltások a jobboldalról: Igen a siberék, a siberék!

Dénes a mezőgazdasági hitelt teszi szóvá. Ugy értesül, hogy a földbirtokos osztály 40 milliárdos hitelt kér az államtól. Határozati javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy a földhöz jutott földmunkások, törpe és kisbirtokosok mezőgazdasági hitelt kapjanak. Határozati javaslatot nyújt be to-

vább, amelyben kívánja, hogy a kormány a *Horthy akció* eredményéről és felhasználásáról részletes elszámolást terjesszen a nemzetgyűlés elé.

Dénes: Indítványt terjeszt be, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy három hónapon belül terjesszen be törvényjavaslatot arról, hogy mindazokat a közép és nagybirtokosokat, amelyek nem a tulajdonos gazdálkodik, hanem bérben vannak, az állam a földbirtokreform törvény alapján sajátítsa ki.

Indítványt terjeszt be továbbá: utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a nagybirtokosokat szorítsa rá a földbirtok vagyonváltás címén leadandó föld és az 1923. évi vagyonváltás leadására.

Indítványozza a forgalmi adó sürgős eltörlését, majd határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a földmunkások munkabérént ezental aranyparitásban állapítsák meg.

Indítványozza végül, hogy a kormány vegye le a törvényjavaslatot a napirendről és terjesszen új javaslatot a nemzetgyűlés elé. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter

az ipari munka szabályozásáról és békeletető bíróság eljárásáról szóló törvényjavaslatot

terjeszti be. Kéri a javaslatnak a gazdasági munkaügyi és a közgazdasági bizottság elé való utalását.

Az elnök napirendi indítványt tesz. Indítványozza, hogy holnap a Ház, miután az 1898. évi V. t. c. értelmében nemzeti ünnep van, ne tartson ülést.

Vita április 11. megünneplése körül.

Kiss Menyhért indítványozza, hogy a nemzetgyűlés holnap is tartson ülést.

Eöy-Szabó Dezső, Szakács Andor, Cserty József és sokorópátkai Szabó István hozzászólása után

Nagyatádi Szabó István emelkedik szólásra: Ha arról volna szó, hogy a törvényt megszüntessük vagy eltörljük, sához hozzájárulna, mint hogy azonban a törvény még mindig törvény, a kormány nem foglalhat állást a létező törvény ellen.

Hiba az, hogy még mindig fennáll ez a törvény.

Kéri tehát, hogy fogadják el az elnök napirendi indítványát.

A Ház többsége az elnök napirendi indítványát fogadja el.

A mai ülés délután fél 3 óra után ért véget.

PIACI ÁRAK

Kedden a következő árak alakultak ki a debreceni piacon:

Terménypiac: buza 19500-20000, rozs 13000, árpa 10500-11000, zab 13000, tengeri 10600-11000 korona.

Ételmiserpiac: turó 500-550, juhturó 800-870, vaj 2000-2100, fehér kenyér 250-274, barna 160-200, növendék 680-720, borjú 760, juh 700, sertés 980-1100 korona, burgonya 30-50, tej 100-110, tejfel 450-500, tojás 30-32 korona.

Szárnyo piac: kappan 3000-5500, tyúk 2800-5000, pulyka 8000-13000, liba 6-10000 korona.

Veszek vastag tüdőhűvelget, KIRAKATÓVEGET Sipkovits Béla, Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Társadalmi és egyesületi élet. A Debreceni Patronage Egyesület védelme alatt álló elhagyott szegény árva gyermekek felszámolására May Andor, az István gözmalom igazgatója 2000 koronát adományozott.

A Hajdumegyei Népművelési Egyesület javára a kereskedő társulati polgári műiskola tanárokra április 11-én, szerdén délután 7 órától az intézet tornatermében vetített képekkel előadást tart Erdélyről, melyre a szülőket és érdeklődőket meghívja az igazgatóság. Üdvözölő beszédet mond Toroczkai Oswald tanár, szavalnak Simon József és Nagy Gusztáv tanulók, Erdélyről előadást tart dr. Márton Béla tanár, énekel az énekkar. Ülhely: 60 korona, állóhely: 30 korona.

Az áramszolgáltatás korlátozása. A világítási vállalat igazgatósága értesíti a villamos áram fogyasztó közönséget, hogy április 11, 12 és 13-án a hálózaton végzendő oszlop cserék miatt a Péterfi-utca végén, a Karoly Ferenc József-ut és Simonyi-ut elején s a Kórház, Poroszlai, András, Nador és Hajdu bősörményi-uton és ez utak keretében déli 12 órától, délután 3 óráig nem lesz villamosáram szolgáltatás.

Új feltételes megálló. Április 15-től kezdődőleg a Debrecen-Füzesházi vonalon Egyek és Tiszafüred állomás között fekvő Tóhat m. r. helyen a közlekedő összes személyszállító vonatok az utasok és felszállása céljából feltételes megállanak. A megállás menetrendszerinti időpontja: a 4222 vonatnál 8 óra 56 perc, a 4223 vonatnál 14 óra 47 perc, a 4225 vonatnál 3 óra 23 perc, a 4226 vonatnál 19 óra 10 perc, a 4227 vonatnál 17 óra 56 perc, a 4228 vonatnál 4 óra 22 perc.

Rádió állomások erdeje Maszaryk nyaralóhelye körül. A cseh szenátus legutóbbi ülésén Pánek cseh nemzeti szocialista szenátor közölte, hogy Tuchlovitz községben, ahol a cseh elnök nyaralóhelye van, nem kevesebb, mint nyolc magánrádió állomást kulattak fel, amelyeknek működése híjjával volt minden állami ellenőrzésnek. A titkos rádió állomások rendeltetését eddig nem sikerült kikutatni.

Az első női igazgatótanító. Jelentette a „Hajdúföld” hogy a református egyházat érdekeny vesztesség érte Hatvány József igazgató tanító halálával. Az igazgató elhunytával megüresedett állást a református egyház most egy tanítónővel, Telki Rozsával töltötte be. — Annnyiban érdekes ez a hír, mert ez az első eset, midőn a református egyház női tanerőt alkalmaz igazgatói állásra.

Hírek a rendőrségről. Amig az apa a fogságban ül. Tózsér Ambrus nyiregyházi lakos jelentést tett az ottani rendőrségen, hogy míg ő a fogházban ül, leánya Lidia feltörte a lakását s nyugdíj könyvére felvette a nyugdíját, körülbelül 6000 koronát. A nyiregyházi rendőrség értesítésére a debreceni rendőrség is nyomozott a leány után, akiről megállapítást nyert, hogy Debrecenben volt varrónő, de röviddel ezelőtt testvérhez egyik Budapest melletti falura utazott. Elrendelték körözését. — A tolvaj feltrónó. A jászberényi rendőrség értesítésére a debreceni rendőrség elrendelte Bacsó Ferencé kávéházi feltrónó körözését, aki Stinnes Róza jászberényi lakostól aranyláncot s több más holmit lopott el. A nyomozás adatai szerint a tolvaj Debrecenben is megfordult.

A Debreceni Gazdák Bankja részvénytársaság közgyűlésének határideje tegnapi számunkban sajtóhiba folytán tévesen közöltetett le, mert a közgyűlést nem folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor, hanem folyó hó 17-én délután 4 órakor fogja megtartani.

Növelik az ifjusági Istentiszteletek számát. A református egyház egy igen nagyjelentőségű újítást léptetett életbe a középiskola ifjuság vallásos nevelése körül. A középiskolai ifjuságnak tudniillik mindeztideig hetenként csak egy külön Istentisztelete volt a Kossuth-utcai templomban vasárnap délelőttként. Az új rendszabály szerint ezután nem egy, hanem három Istentiszteletet fognak tartani az ifjuságnak, még pedig vasárnap fél 12 órakor a Kossuth-utcai és az Árpád-téri templomokban, valamint a kollégiumi oratóriumban. Ennek az új intézkedésnek az a nagy előnye van, hogy így minden vasárnap az összes református iskolás fiúk résztvehetnek istentiszteleten, ami az ifjuság vallásos nevelése szempontjából végtelenül fontos.

Szombaton dől el a villamos viteldij emelés sorsa. Megírta a Hajdúföld, hogy a Hév. igazgatósága a szénárak horribilis emelkedése következtében kénytelen lesz a villamos tarifa emelését kérni a város közölt keден délelött előzetes megbeszélés folyt le, amelyen elhatározták, hogy a vállalat könyveinek átvizsgálása után előreláthatólag pénteken vagy szombaton tartja meg a tarifáemelés ügyében a tárgyalást, amelyen részt fog venni a vállalat budapesti igazgatója is. Ezen a tárgyaláson valószínűleg megállapítják az új tarifát is, amelyet végérvényesen a hó végén tartandó közgyűlés fog megerősíteni.

A Földbirtokreform Intéző Bizottság ülése. A debreceni Földbirtokreform Intéző Bizottság kedden reggel 9 órakor kezdte meg azoknak a hadirokantaknak, özvegyeknek, árváknak és aranyermeseknek, igényjogosultaknak elbírálását, akik nagyobb jelentkeztek földigénylésre. Ugyancsak kedden reggel kezdte meg a bizottság az ingatlan visszajuttatási igények tárgyalását is. E utóbbinak a tárgyalása előreláthatólag három napig fog tartani.

A központi igazoló választmány ülése. A központi igazoló választmány kedden délelben Csóka Sámuel h. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a képviselő választók névjegyzékét igazították ki. — Ugyanakkor esküt tettek a h. polgármester által kinevezett választmányi jegyzők is.

Tizenhatan pályáztak a ménes-mesteri állásra. A megüresedett városi ménes-mesteri állásra, — mint a Hajdúföld annak idején jelentette, — Csóka Sámuel h. polgármester meghirdette a pályázatot. A pályázati határidő kedden délelben járt le s eddig az időpontig 16 pályázó adta be kérvényét. A ménes-mestert a pályázók közül a gazdasági ügyosztály javaslatára a polgármester fogja kinevezni.

Miniszeri köszönet. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a Magyar Államias Hitelbank debreceni fiókjának a debreceni Tisza István tudományegyetem hallgatói javára 200 ezer korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

Óriási mértékű kivándorlás a Felvidéken. Pozsonyból jelentik, hogy a miravai kerület fenyegető jelentést küldött a felvidéki cseh miniszternek, amely szerint Mirava és Vogujhely környékén hallottan méreteket ölt a kivándorlás. Több ezer tót Argentínába készül, mert otthonukban nem találnak kenyeret. A munkanélküliség óriási, miután a beígért vasútépítést és az egyéb közmunkákat egyre halogatják.

6.000.000 lélek él Newyorkban. Newyorkból jelentik, hogy ott július 1-én népszámlálást tartanak. Hivatalos becslés szerint a lakosságának létszáma 5.927.625.

Hoór-Tempis Erzsébet dalénekesnő hangversenye április 15-én, vasárnap este fél 8 órakor a Zenedében. Jegyek a Méliusnál.

Nagyon kevés zsidó telepszik le Palesztinában. Egy eljese hiteles angol kimutatás szerint az 1922 évben mindössze 5889 zsidó vándorolt be Palesztinába. Közülük is csak 2554 volt a férfi, a többi nő és gyermek. Így az antantnak még ez az egyetlen életre való ideája is — sajnos — csütörtököt mondott.

Weck Márta operaénekesnő ária és dalestéle, szombat esti zenedéi hangversenye iránt nagy az érdeklődés. A minden ízében nívós műsor Wagner, Bizet, Puccini egy-egy áriáját, továbbá Tarnay, Kacsóh, Csiky dalokat foglal magában. Jegyek Springer könyvkereskedésében.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Szele: A böregér. B) bérlet. Csütörök: A böregér. C) bérlet. Péntek: A böregér. D) bérlet. Szombat délután: Aranymadár, este A kék frakk. Vasárnap délután: Hamburgi menyasszony, este A falu rozsa.

Monna Vanna. (Rajz Ferenc bemutatkozása.) A „Monna Vanna” kiesik Maeterlinck oeuvrejének hangulati egységéből s mégis épen ez a szabályos és hatásos, dekoratív szépségeiben fűrésztött renaissance-dráma hívta fel a figyelmet a flamand-francia költő jellemző és reprezentatív színműveire. A „Monna Vanna” egyben megőrizte a kapcsolatot ezekkel: a szerelem és halál, Maeterlinck kimeríthetetlen témájának változata ez is. De eltérően a karakterisztikus Maeterlinck-dramák irrealis keretétől, a „Monna Vanna” műlője történelmi leegővel van átfűtve s épen ezt nem tudta megteremteni a Csokonai-színház kedd esti felújítása, minden jó szándéku igyekezet ellenére sem.

Hideg és belső féltat nélküli volt az előadás és az volt a bravurfelvonás, a második is. Nem adta meg neki a hangulati és tartalmi lendületet Rajz Ferenc, a Csokonai-színház új lírai szerelmese, aki rokonszenves beszédkeztséget hozott ugyan magával a színpadra, de semmit abból a szilaj sóvárgásból, sápadt izzásból és szenvedélyek mélyéről kigyulladó tiszta lobogásból, ami Prinzivalle és aminek heve össze kell hogy olvassza és tartsa a második felvonást. Rajz Ferenc a szalondramák tónusában vitte a démonikusan eleven nagydialógust, de a „Monna Vanna” renaissance-dráma és Prinzivalle nem frakkos hős... Alapjában elhibázott volt Róka, a különben igen tehetséges és fejlődésképes színész Guido Colonnája is; az embert, akiben egy biztosan megépített világ omlott össze, taktusokra rángatózó figurával pótolta, szuggesztív erő nélkül és lelki átmenetek finom érzékeltetése helyett színésznyelven szólva „dolgozott.” Két vigasztaló momentuma akadt a felújításnak: Halassy Mariska és László Gyula alakításai.

Halassy azzal a kiérett művészetel, gazdaságos eszközökkel, de a lényegét hangsúlyozó felfogással elevenítette meg Vannát, ami színjátszásának alapsajátsága, — a második

felvonásban felcsendülő egy-egy új-jongó hangja a legtisztább élmény volt — és László is stituzos óráskellettője Maeterlinck bölcs óregjeinek, akik félig vakon is mélyebbre látnak, mint a sasszemű fiatalok. Szigetli epizódfigurája, ha kivételben nem maradék nélkül formált is, fel-fogásban intelligens elképzelésre vall.

Színbarak és mozgószínházak közölményei
Titkok háza befejező része ma utoljára az Apollóban. Jegyelővétél

Vigszínházban: **Atokorság** „Karneval hercege” híres főszerepével. Eredeti pompás keleti képekkel. Csak csütörtökön: **Hindu Siremlék** mindkét része egyszerre 5 és 8 órakor.

Várat vívó szerelm francia Pathé-film **4 Harlekin** Albertinivel az Urániában. **Tővő heten Vénusz** kisasszony, éneklő filmek királynője, jegyét biztosítsa idejében.

TESTEDZÉS

PESTI LEVÉL

A lausannei 6:1 arányú fényes győzelem után valóságos arculcsapásként hatott a Berlin-Budapest 1:0 arányú vereség, melyet az a körülmény sem szépíthet, hogy a németek 11-es büntetőrugással verték meg a magyar főváros csapatát.

Ha a vereség okait kutatjuk, ismét a régi hibára bukkanunk: **Kiss Gyula szövetségi kapitány nem való ilyen fontos tisztség betöltésére.** Nemtörődőmsége hozzáemértéssel párosulva lassan-lassan

teljesen alássa a magyar labdarugás jó nevét.

A mostani válogatott csapat összeállítását is tisztára az ő ugynevezett „egyéni akció”-ja volt. **Orth** beteg, **Molnár** és **Braun** rossz formában van, tehát a **felelős** szövetségi kapitány a legnagyobb könnyelműséggel, minden kritikát félretéve, **Orth** helyére beállította azt a **Szedlacsek**l, akit a múlt év ősze óta nem látott a pályán. (Egyébként **Kiss Gyula** a legfontosabb labdarugó-mérkőzések sem érdeklik, ha **lőverseny-nap van Alagon**.) Száználmasan vergődő, tehetetlenebb középcsatárt sohasem látunk. A **Molnár** helyettesítő igen tehetséges **Takátsnak** kerékbe tört minden kezdeményezésére, mert **Szedlacsek** és a jobbszélső **Katzer** harmadosztályú játékkal „halálta” meg **Kissnek** a címeres inghez való jutást. A beavatottak előtt nyílt titok, hogy **Katzer fajiságának köszönheti beállítását.**

Kiss Gyula nem tűrhetette, hogy a két zsidó válogatottat két keresztény pótolja (**Takáts** és **Pluhár**), tehát szélsőnek már zsidót választott. De ugyanez vonatkozik a fedezet-sorra is. A **Kertész-Hajós** együttes színén a kapitány ur nemzetiségét képviseli. Tehetlenségükön sokszor kacagnunk kellett. Milyen más lett volna a **Szabó (FTC)**—**Sándor (KAC)**—**Kelhelm (OTE)** hármas! Csakhogy ezekkel a 47%-os numerus clausus-t megsértette volna a „választott nép” rovására. Külön fejezet illeti

a legszemfülesebb magyar csatárt,

a kis **Hirzert** (Törökvs), aki rövidesen elhomályosítja **Schlosser** dicőségét. Amit vasárnap csinált, felejtethetetlen marad. Csupa tűz, csupa lelkesedés, finomság és győzni akarás minden mozdulata. Bár az első percben elrúgták a lábát, mégis — bigecve — toronymagasságban állt a többiek felett s csak elszigetelté-

gének köszönheti, hogy nem tudott gólt rugni.

Hírer és Plattkó volt az a két játékos, akik mindig megbízható eszlopoknak bizonyultak. A máskor híres Vogl testvéreket igen megzavarta a fedezetek és csatárok csapnivalóan rossz játéka s idegeskedésükben többször hibáztak, de Plattkó mindig résen állt.

A német csapat

egyszerű, de pontos és lelkes játékkal lepté meg a közönséget. Sobeck jobbösszekötő és a szükségből beállított Lux középfedezet árult el igen értékes képességeket.

Retschury osztrák bíró működése valóságilag üdítőleg hatott a nézőkre. Ilyen bíraskodást tíz éve nem láttunk. Nyugodt, biztos, éles szemű, mindent áttekinthető pillanatok alatt helyesen ítélkező bíró ismertünk meg benne, akivel a magyar bírók könnyen befolyásolható kapkodása össze sem hasonlítható. Az osztrákok büszkék lehetnek rá!

A Hősök emléktversenyének

kard és törmétközései ismét nagy meglepetést okoztak. A törversenyt dr. Tóth Péter (MAC), a kardot pedig Rády József (MAC) nyerte meg. Az utóbbi viadalon a döntőbe sem került be Schenker, Dumay, Bogen és Uchlyarik. A legnagyobb elismerés illeti a debreceni Becner Józsefet. Teljesítményét csak az értékelési elgégé, aki tudja, hogy vidéki versenyzőnek mennyivel nehezebb a fővárosban eredményesen szerepelni.

W. Herbst Géza.

A válogatott mérkőzés előtt. Kedden délután volt a Vasutas pályán a második „komoly triál-mérkőzés”, amely azonban igen siralmas képet mutatott s a nagyszámú összegyülekezett közönség lehangelve a legrosszabb benyomásokkal távozott. A triál-mérkőzés eredménye szomorú perspektívát tár a vasárnapi Dél-Kelet válogatott mérkőzés elé. A válogatott jelölt csapat, (kék ing) a következő felállításban játszott a vörös ingesek ellen: Farkas—Róth Bertók—Fehér, Sipos—Szolánszky, Ökrös, Vampetich, Forizs, Polanetzky, Mertin. A csapat játéka szánalmas volt, a feljuttatott nagyságok pestiesen szólva „leégtek”. — Leégett Forizs, Róth, Sipos. Egyedül Szolánszky és Fehér játéka érdemel dicséretet, buzgalommal játszott Mertin, Farkas, Vampetich is. A többiek sehol sem voltak, az ellen csapat gyengébb tagjai sokkal szebb játékot produkáltak. Végeredmény 1:1 volt. Bíró: Kereskes Géza.

A csütörtöki triál. A szövetségi kapitány a keddi triál szomorú eredményén okulva, csütörtökön új emberekkel kísérletezik. Különösen a hávédők és a csatársor megválasztása nehéz. Csütörtökön a DKASE ellen a következő válogatott jelölt csapat játszik s köteles megjelenni a Vasutas-pályán: Farkas (DVSC)—Roth (DTE), Glatz (DMTK)—Szolánszky (DVSC), Sipos (DKASE), Fehér (DTE)—Ónody (DMTK), Deak (NTVE), Forizs (DTE), Vampetich (DVSC), Ökrös (DKASE). Tartalékok: Kaiser, Bertók, Horváth, Mertin L., Mertin II.

A DMTK futballjátékosai (első csapat, ifjusági) a szerdai tréningen feltétlenül jelenjenek meg.

A DEAC játékosai ma, szerdán nagy tréninget tartanak.

A DEAC Nyiregyházán játszik. A kerület intézőbizottsága kedden este úgy döntött, hogy az őszi megemlékezett DEAC—Nyiregyházi Török-vés bajnoki mérkőzést vasárnap, április 15-én le kell játszani. Az egyetemi csapat teljesen fog átmenni s ezt annál könnyebben megteheti, mivel a szövetségi kapitány ragaszkodik Sipos szerepléséhez s emiatt a DEAC nem ad válogatott játékosokat a kerületi válogatottba.

Elmarad a vasárnapi DMTK—DMTE bajnoki mérkőzés, amelyet eredetileg a válogatott mérkőzés előtt akartak lejátszani.

KÖZGAZDASÁG

Az indokolatlan drágulás megfojja a magyar liszt exportképességét.

A budapesti piacon a drágulás ismét ijesztő mértékben fokozódik. A kizálat ma már a terménytőzsdén is teljesen visszahúzódott a piacról ezzel szemben a nagyfokú drágulás, nagyfokú bevásárlásra ösztönözte azokat a vállalatokat és szövetkezeteket, amelyeknek nagyobb embertömegeket kell ellátniok liszttel. — Ezek most, hogy a korona esésének megállása dacára az árakban újabb drágulási hullám érezhető, kényszerítve vannak arra, hogy a lisztállításuk folytonossága érdekében nagyobb tételeket vegyenek fel a piacról.

A kizálat tartózkodása teljesen alaptalan

és az a huzódás, amellyel a vidék gabonakészleteit nem akarja piacra adni, ismét csak a korona belső vásárló erejének csökkenésére vezethető.

A mai napon a magyar buza ismét

átlépte a világpiacot, és a 12.50 hollandi forintos buzaár nemcsak hogy a magyar liszt konkurenciájának és kivjeli lehetőségének megszűnését jelenti, hanem már közel van ahhoz a ponthoz, amikor az esetleges gabonaimport a magyar piacon számba jöhet.

Az argentiniai buza bis Hamburg 12.50 hollandi forinttal kapható és ha a magyar buzaparítása csak fél hollandi forinttal emelkedik a mai 12.48 as paritás fölé, könnyen előállhat az a nevétséges helyzet, hogy Magyarországon a külföldi buza olcsóbban volna kapható, mint a bel-földi termék

s feltéve, hogy a terménytőzsdén beállott újabb drágulási hullám nem vonja maga után a korona nemzetközi értékelésének csökkenését.

Nagy áremelkedés az állatvásárban. A keddi debreceni állatvásárban erős áremelkedés volt érezhető. A lóvásárban a felhajtás nagy, az irányzat szilárd, a kereslet élénk, míg az árak határozott emelkedő tendenciát mutattak Jobbminőségű ló 250 ezer koronától felfelé, közepes 150 ezer koronától felfelé, silányabb 30 ezer koronától felfelé. Tavalyi csikóért 100—120 ezer koronát fizettek.

A szarvasmarhapiacra a felhajtás nagy, a vásár irányzata élénk, a kereslet erős. — Vidéki kereskedők nagyszámúban és szívesen vásároltak, különösen a jó vágómarhát keresték. Jobb vágómarha kilója elősúlyban 600—620, közepes 525

koronától felfelé, szopos borjú, melynek most van a szezonja, igen sok volt a piacon. de a kereslet lanya. Az ára 400—450 korona között mozgott. Fejős tehén 150—300 ezer, egy pár jármos ökör 500—700 ezer korona közt cserélt gazdát.

Debreceni exportlővásár. Töves in formációk alapján megjelölt közlések helyesbítésére közli velünk a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, hogy az exportlővásároknak a mezőgazdasági kamarák által rendezését a földművelésügyi miniszter utján vele közölt minisztertanács határozat alapján készíti elő a kamara. Mindenütt azonban az illető városal együttesen fogja a kamara az exportlővásárokat rendezni. Így például Debrecenben azonnal — már hetekkel előbb — Debrecen városal lépett megállapodásra. A városi tanács most hozott határozata alapján a konkrét engedélykérést a kamara már felterjesztette május hó második felére. A város és a kamara meguk mellé, mint ez intézmény harmadik fenntartóját, társul fogadták a Magyar Gazdák Lőtenyésztő és Értékesítő Szövetkezetét, amely már az országban eddig tartott többi exportlővásárok rendezésében is részt vett s a téren legkiválóbb szakzerű gazdatársadalmi alakulat. E három erkölcsi testület által létesítendő exportlővásárnak minden tekintetben biztosítja szoliditását a fenntartók által gyakorlandó ellenőrzés.

Facsetetek kiosztása. A földművelésügyi miniszter az 1923. évi tavaszi ültetésekhez az államerdészeti csemetekertekből legutóbb 439,000 darab tülevélű és 3,836,005 darab lomblevélű, összesen tehát 4,325,000 darab erdei facsetetét osztott ki. Felhatalmazta továbbá a kir. erdő-felügyelőségeket, hogy az ellátásuk alatt álló állami csemetekertekben a fenti mennyiségeken felül visszamaradt 2,125,000 darab kiültetésre alkalmas lomblevélű csemetet azoknak a kisbirtokosoknak, akik kötelezik magukat, hogy a csemeteket saját birtokukra kiültetik és ezért szavatolnak is, gazdasági fásítások céljaira a megállapított termelési költség megtérítése ellenében rövid uton saját hatáskörükben kiszolgáltathassák. A kiosztott csemetek túlnyomó része az Alföld futóhomokos és szikes területeinek befásítására, kisebb része pedig kopár területek beerdősítésére utalványoztatott. Itt emlíjük meg, hogy az Alföld befásítása az utóbbi időben igen szépen halad előre. 1920 óta 70 állami csemetekertet létesítettek. Ezekből a kertekből az év őszén közel tízmillió facsetet tudnak erdőtelepítési és fásítási célokra kiszolgáltatni. Figyelmezteti a Kamara a gazdákat, hogy kéréseikkel azonnal jelentkezzenek közvetlenül a kir. erdőfelügyelőségeknél, mert a kiosztásra előreláthatólag nagyon sok igénylő fog jelentkezni.

Nemes gyümölcsfa beszerzése. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy a kamara utján az idő előrehaladottsága miatt már csak pár napig lehet előjegyezni nemesfajta gyümölcsfa csemeteket. E válogatott nemesfajú csemetefák a debreceni piaci árnál lényegesen alacsonyabb, kedvezményes áron jegyezhetők elő a Kamara Piac utca 9. sz. I. emeleti hivatalában, amíg a készlet tart.

NY TŐZSDE

Magyar korona: 12 1/2.

Zürichi zárlat

Berlin 259, Hollandia 214 1/2, Newyork 547, London 2547, Páris 3700, Milano 2720, Prága 1632 1/2, Budapest 12 1/2, Belgrad 545, Varsó 140, Bécs 76 1/2, osztrák bélyegzett 77, Szófia 412.

Devizaközp. hiv. árt.

Amsterdam hollandi forint 1713—773, London 20375—975, angol font 20400—21000, Milano 217 1/2—27 1/2, lira 222 1/2—32 1/2, Páris 296—306, francia frank 101—11, Stockholm svéd korona 1152—1202, Newyork 4375—525, dollár 4395—545, Brüsszel belga frank 235—65. A többi változatlan.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén szilárd irányzat mellett az árak az utolsó napokhoz képest 500—800 koronával emelkedtek. A szilárdág különösen gabonában volt érezhető, ahol a vidéki kis malmok vásárlásai folytán élénk forgalom alakult ki. A liszt piac igen élénk, úgy a vállalatok, mint a fogyasztási és egyéb szövetkezetek fedezeti vásárlásai megeléknítették a piacot.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 21500—2001, egyéb 21500—22000, 78 kilós tiszavidéki 22000—500, egyéb 22000—500, rozs 13500—142.0, takarmány árpa 11000—11500, sörárpa 12000—13000, zab 14000—500, tengeri 10200—500, korpa 6400—6.0, lucerna magyar 760—950.

Ferencvárosi sertésjelentés

Felhajtás a nyíltvásárra 1310 sertés, eladatlan maradt 993.

Árak: zsirsertés öreg l. r. 1000—240, fiatal nehéz 1260—320, közép 115—270, könnyű 860—1150. Vidékre elve elszállítottak 31-et.

Vagóhídi zártvásárra felhajtás 198 sertés, eladatlan maradt 174.

Fiatál közép 1250, könnyű 800. A vásár irányzata lanyha.

Zürichi esti magánforgalom

Berlin 259 1/2, Hollandia 214 1/2, Newyork 548, London 2546 1/2, Páris 3665, Milano 2717 1/2, Prága 1630, Budapest 12 1/2, Belgrad 545, Varsó 145, Bécs 76 1/2, osztrák bélyegzett 77, Szófia 445.

REGÉNY

TÓTH TIZEDES KIRALYSÁGA

IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 34

Jobbra az útból ugyanolyan átvágás ágazott ki, mintha ott mellette volna. Egy pillanatra vizsgáldok, de aztán rájöttem, hogy az nem a főút. Sokkal keskenyebb volt. Így hát megindultak az eredeti irányban.

Hanem alig tettek néhány lépést, Kelemen Andris falába megbotlott valamiben s a legény egész hosszában belevágódott a vízbe. Káromkodva állt föl a legény. A víz esurgott a saphájáról, zubbonya ujjából, amint ott állt a vízben övig.

— Aj komám — sajnálkozott Vig Sándor — nagyon megkivántad a nedvességet. De hát mi a fenébe botlottál meg, hiszen eddig olyan sima volt az út. Kő meg egy szem sincs az egész országban, legálabb is eddig, mióta Oroszországban járunk nem láttam.

— Mingyár megtudom, ha mán itt vagyok — mondotta Andris, mialatt végignézett magát. Levette puskáját meg hátizsákját s odaadta Sándornak, aki Cerguttal együtt az egyik fához támaszkodott.

— Fogd meg komám. Hát ha még nem lett vizes a tőbnyem. Nem akarom most megint megázni. Ami a patrónáskámban van, annak

Kulcsár Imre és Fia

Hadjelszerelési DEBRECZEN
cikkok raktára. A nagytemplom mellett, jobbra.

Vidéki szétküldés: Csendőrségi nyomtatványok. Irószerek. Tisztítószerek. Rángódeszkák. Kardok. Sappkagyártás.

ma m...
ben v...
kifizet...
sem a...
nem...
árak...
jén és...
napjai...
svájci...
most...
tartja...
sági h...
nek a...
tekint...
alapja.

A...
ügyi...
hog...
a tapa...
tása...
figyele...
osot, i...
tását...
hajtsa...

A...
mélyeb...
utóter...
melésti...
maradt...
melléki...
állított...
nyöket...
talaj t...
vel a c...
nem es...
gok va...
ara oly...
kabérel...
melés.

(Piac u...
belileg...
ellenébe...
tást és...
termelé...
vonatok

Kuko
Ahol a...
hernyó...
círok, k...
tevé a...
a mult...
jában v...
tetelek...
duljanal...
növényv...
9. I: en...
csatolás...
felvilágo...
közlend...
tására.

Tarto
ban a f...
tottak, ...
reslet n...
ronáig,
szarvas...
volt. Jo...
500 kor...
os borj...
ökör pár...
hén 140

Mag
Berlin...
5539, Lo...
2017/2, F...
grad 542...
Becs 74%...
fia 380.

D
Napoleo...
—956, Am...
97, Lei 1...
710—80,
671—91, L...
Berlin má...
Páris fana...
109 1/2—11...
Zürich sv...
kor. 510—...
dollár 368...
10—11, Be...
Te...
A mai t...
irányzat m...

mán' ugysem árt. Annak már ölego van. Azzal visszalépegetett övig a vízben, oda, ahol két falába fokúdt csendesen a víz színén. Ott lebukott. Háromszor bukott föl levegőért s aztán megint le.

— Was ist? — csodálkozott Cergut.

— Végre fölbukott a legény nagy lihegve, de valamivel messzebb.

— Na komám, akármí legyek, ha ez nem sin.

— Micsoda?

— Vasuti sin. Taberi vasut sinje.

Önöt gyűö, amerre mi akarunk menni, oszt' itt kanyarodik jobbra ebbe az oldalátvágásba.

— Wie? Was? — tudakolta izgatottan a német.

— Nem viasz, hanem sin. Vasuti sin.

— Feldbahn — mondotta Sándor — aki tudta ezt a szót, mert a sógora tábori vasutnál szolgált.

— Ah! Feldbahn! — csodálkozott Cergut.

Andris meg nagy ivet mutatott a kezével, hogy lássa a német a víz alatt lévő sin futásának az irányát.

Aztán pedig összeszedte falábat, fölvette hátizsákját, fegyverét és egy fához támaszkodva fölkapaszkodott a lábakra.

— Hőj szegény komám — sajnálkozott Sándor — ugy csurogsz, mint az áprilisi eső.

Ebben a pillanatban Cergut kiáltott föl halkán, miközben fölfelé mutatott:

— Telefon...

Valóban, fölöttük a faágakon vékony fekete zsinór húzódott, mely a sinek irányát követte.

— És Cergut már meg is indult sietve, jobbra be a mellékuton. A komák szótlan figyelemmel mentek utána.

Hanem erre már nem volt olyan jó az út. A falábak néha megsüppedtek a víz alatt. Ügyeltek is módfelett a legények. Látszott, hogy ezt az utat a háboru alatt építették. Sőt azokból a meglehetősen friss vágásokból, melyeket a fak mutattak (nyilván az alkalmatlan benyuló oldalágakat vágták le, hogy a kis vasut menni tudjon, arra következtetett Cergut, hogy a vágást, meg a vasutat legfeljebb három-négy hónappal ezelőtt, tehát tavasszal építették.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Szirek András

uri és egyenruha szabó

Divatos angol szövetek raktára.

Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltak

KRAMER, Simonffy 17.

Mümalom Szabolcsban

6 járattal, napi 60 mársa teljesítőképességgel. Máyerszky-féle olajütővel, igen jó termény körzettel, kifogástalan és üzemképes állapotban, vasúti állomás mellett tizenöt vagon buzáért eladó. Nagy Imre irodája Ny regyháza.

Elsőrangú

Téglagyártmányok

Debreceni Bőztéglagyár

iparvágányán vagonba rakva.

Iroda: Kossuth-u. 34.

Mauthner-féle

világhírű konyhakerti és virágmagvak

óriási választékban

a legolcsóbban kaphatók

„Hangyá”-ban.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék

menni, hol kevésbé használt uri ruhák adása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca Z. sz. (Zenedével szemben).

POLOSKAIRTÁST

RÁTHONYI GÁBOR

szabadalm. feregítő Széchenyi u. 40.

Törvényesen védett poloska irtószert kapható.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat R. T.

mérlegképes könyvelőt keres.

Ajánlatok fizetési igény megjelölésével a vállalat hivatalos helyiségébe Piac 59. adandók be

Kisiparosok Géplakatos Iparvállalata.

KÉSES-UTCA 85

Vállal esztergályos géplakatos munkát, gépek javítását, magánjárók átalakítását, malmok szerelését.

Malomalkatrészek, transmissio tengelyek, gyűrűs kenésű csapágyak, szíjkerekek, hitelesített öntött vassúlyok állandóan raktáron.

Legkiválóbb uzsonázó hely

a Jost cukrászda. (Kossuth-utca 2.)

hol naponta az előkelő debreceni társaság találkozik a zenés 6 órás teán.

Ebéd után kiűnő fekete kávé.

Széchenyi-utca 18. szám alá

helyezte át kelmefestővegytisztító és gőzmosó gyáranak felvételét

Hrabéczy Zoltán.

Eredményesek a Hajdúföld hirdetései.

TALMUD MAGYARUL

MEGJELENT A

Luzsénszky Alfonz fordításában és kiadásában. Ára 300 korona.

Kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-utca 59. szám.

Könyvujdonságok:

Courths-Mahler: Csókon szerzett férj alapára 3—K

Heimburg: Álmodok kertje „ 2.60 K

Heimburg: Tollen Lóri „ 2.40 K

Szorzószám 200.

Kaphatók

CSÁTHY FERENCZ

egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debrecen

FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM.

Telefon 2—96.

Magyar fajvédelem teljes ára 160 K

Aktuális! Mindenkit érdekel!

Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

Férfi és női kalapok átalakítását

gyorsan és szakszerűen eszközölnék

M. Nagy Mihály

kalaposnál, Péterfia-u. 8.

Kész áruban nagy raktár. Női szalma formákban nagy választék.

Apró hirdetések

Német úriasszony

házhöz megy órákra gyermekekhez. Társalgási órák jutányos áron. Hadházi-ut 12. Paplak.

Husfűtőtűlős

pontrusan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Csa ó-utca 67.

Bálint József asztalosnál bútörök, konyhaberendezések raktáron.

Ólmos

bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

Önördi

21 hold tanácsbírók haszonbérbeadó Dr. Kovács J. ügyvéd Kossuth-utca 7.

Tanulóléány

fizetéssel felvételt Piac u. 59. sz. alatti könyvnyomdában.

MEGHIVÓ

A Debreceni Gazdák Bankja Rtársaság

XII-ik évi

rendes közgyűlését

1923. évi április hó 17-én,

d. u. 4 órákor Debrecenben, Kossuth-utca 17. sz. alatti üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1922. év végéig nevéltre átírt részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 1923 április hó 14-én, d. e. 11 óráig a társaság pénztáránál letétbe helyezni. (Alapszabály 10. §.)

Az 1922. évi zárszámadások és jelentések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közzsémleire kitétettek és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. §. a.)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1922. évi üzleteredményről, a zárszámadás, mérleg, nyereség és veszteség számla megállapítása, továbbá a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.

2. Igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában hozandó határozat.

3. Igazgatósági javaslat az intézet alapítójának 3.000.000 koronáról 600.000 koronára való felemelése tárgyában.

4. Alapszabály 6. §-ának módosítása.

5. Felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Mérlegszámla: Vagyon: Pénzkészlet 4.351.422,07 Idegen pénzek 195.913,50, Postatakarékpenztár 408,218, Jegyintézetű gródkövetések 22111,81, Pénzintézetknél lévő követelések 1.698.873,32, 6.272.402,88 **Értékpapírok:** Állampapírok 7470, Tőzsdén jegyzett papírok 2420,20, Pénzint. közp. üzlet-részei 14000, 263.490 K, **Váltók:** Értékpapírral fedezett 728.700, Jelzáloggal fedezett 12.864.000, Nyílt hitelű váltók 4638,20, 13.097.338,20 K. **Adósságok:** Értékpapírral fedezett 887.303,06 K, **Jelzálogos kölcsönök:** Törlesztéses 330.429,51 K. **Ingatlanok:** Ház 2.400.000, Irodaberendezés 2000, Letétek 4050, Ármenő tételek 52.524 K, Összesen: 23.339.537,5 korona. **Teszer:** Részvénytőke 3.000.000, Tartaléktőke 141.000 K. **Betétek:** Takarékbetét 8.725.202,41, Folyószámlabetét 3.495.047,31, 12.220.249,72 K. **Viszontleszámitott váltók 4.399.000 K. Hitelezők:** 2.522.639,86 K, Engedményezett jelz. kölcsön 358.896,72 K, Kinevezett fizetett osztalék 10565 K, Ármenő tételek 156.362 K. **Nyereség:** Athozat a múlt évről 1900,52, folyó évi nyereség 528.923,83. 530.824,35 K. Összesen: 23.389.587,65 korona.

Veszteség-nyereségszámla. Tartozik Kifizetett kamatok 629.026,92, Tiszlifizetések és költségek 1.275.434,92, Adók 61.460,93, Leírások 246.468, **Nyereség:** Athozat a múlt évről 1900,52, Folyó évi nyereség 528.923,83, 530.824,35 K. Összesen: 2.743.224,12 korona. **Követel:** Befolyt kamatok 821,67, Jutalékok és költségek jövedelmek 1.920.256,33, Athozat a múlt évről 19.052 K. Összesen: 2.743.224,12 K. Debrecen, 1923. december 31. Igazgatóság: Suhajda Béla vezérigazgató. Teresztényi Béla aligazgató. Pákozdy Sándor elnök. Greiner Béla, dr. Halmi Miklós, dr. Dobránszky Béla, ifj. Kertész István, Balogh István, dr. Bay András, dr. R. Kiss István, Kertész Imre, Kertész László. Felügyelő-bizottság: Fenyő Béla, dr. Nagy Géza, dr. Trocsányi Béla, dr. Horogh Pál.